

CYNGOR CYMUNED LLANDDAROG COMMUNITY COUNCIL

Cofnodion cyfarfod Mis Gorffennaf 2020 Cyngor Cymuned Llanddarog a gynhaliwyd ar-lein ar 08/07/2020 am 19.00.

75/2020-2021 Presennol:

Cynghorwyr: M Rees (Cadeirydd), R Jones, S Herridge, W Evans, T Evans, E Davies, J Williams O.B.E, R Newell.

Cynghorydd Sir A Davies.

Clerc

76/2020-2021 Ymddiheuriadau.

Cynghorwyr: J Youens, H Jones.

77/2020-2021 Datganiadau o fuddiant personol.

Dim

78/2020-2021 Cyfle i'r cyhoedd annerch y Cyngor ar eitemau ar yr agenda.

Dim.

79/2020-2021 Materion Plismona a Diogelwch ar y Ffyrdd.

Cynhaliwyd cyfarfod is-bwyllgor ar-lein ar 16/06/2020 **Cofnod 73/2020-2021** i drafod cwynion dienw mewn perthynas â nifer y cerbydau sydd wedi'u parcio ar y palmant o fewn pellter byr i'r gyffordd ym Mhorthyrhyd a thu allan i Swyddfa Bost Porthyrhyd, Garej Porthyrhyd a Garej Landeg. Cysylltodd y Cynghorydd J Williams â Swyddfa Bost Porthyrhyd a landlord Garej Porthyrhyd tra aeth y Cynghorydd S Herridge at denant Garej Porthyrhyd. Adroddwyd yn electronig i aelodau'r Cyngor ar 19/06/2020 bod cyfarfodydd llwyddiannus wedi'u cynnal gyda'r uchod a bod y mater wedi'i ddatrys. Gofynnodd y Clerc i ddarllen E-bost a dderbyniwyd gan y Cyng H Jones ar 07/07/2020 ynghylch y mater hwn "Rwy'n teimlo bod gwelliant amlwg ers y cyfarfod diwethaf. Rwy'n gweld bod ceir sydd wedi'u parcio at ddibenion garej wedi'u parcio oddi ar y palmant, gan sicrhau bod digon o le ar y palmant at ddibenion cerddwyr". Roedd y Clerc wedi anfon e-bost at y Cynghorydd Sir A Davies i gael cyngor ac arweiniad ynghylch y mater gyda Garej Landeg. Adroddwyd mai rhybudd gorfodi oedd yr unig ffordd ymlaen ond roedd nifer o aelodau'r Cyngor yn cyfleu bod nifer y cerbydau a oedd wedi'u parcio y tu allan i'r busnes wedi lleihau yn ystod yr wythnosau diwethaf ac y byddai'r mater yn cael ei roi o'r neilltu am y tro. **Penderfynwyd** nodi.

80/2020-2021 Materion Cyngor Sir - y Cynghorydd Sir A Davies

Adroddodd y Cynghorydd Sir A Davies fod y Cyngor Sir wedi perfformio eu Pwyllgor Trwyddedu rhithwir cyntaf ar 07/07/2020 a'i fod yn llwyddiannus. Gohebiaeth a dewis aelodau pwyllgor oedd mwyafrif y cyfarfod ond roedd aelod o'r cyhoedd wedi mynychu'r cyfarfod.

Cynhaliwyd Cyngor Llawn ar 08/07/2020. Cafwyd nifer o drafodaethau ar gynnig Liam Bowen y dylid ffurfio grŵp i archwilio addysg hanes BAME (Du, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig) yng Nghymru fel rhan o Hanes Cymru a hefyd adolygiad o'r henebion ac enwau strydoedd yn y sir. Bydd gwaith y Grŵp yn adrodd i'r Cyngor Llawn ym mis Hydref 2020. Bydd y grŵp yn drawsbleidiol (Plaid x 3, Llafur x 1, Annibynnol x 1, Annibynnol Newydd x 1).

Roedd yr ail gynnig yn ymwneud â defnyddio rheilffordd Cwm Aman fel llwybr beicio. Yn anffodus, adolygwyd hyn gan Lywodraeth Cymru a chwblhawyd astudiaeth ddichonoldeb ond ni chyhoeddwyd hi. Gofynnodd gwelliant gan PC i Lywodraeth Cymru gyhoeddi'r astudiaeth ddichonoldeb er mwyn i ddel Bae'r Ddinas ei hystyried. Fodd bynnag, nod Llywodraeth Cymru yw cysylltu Cwm Aman ag ardal Bae Abertawe â bysiau ac nid cysylltiad rheilffordd. Derbyniwyd y gwelliant.

Roedd y trydydd cynnig yn ymwneud â gweithwyr yr Asiantaeth yn Theatrau Sir Gaerfyrddin. Mae'r 22 o weithwyr sydd wedi'u contractio ar yr adeg hon i gyd yn cael eu cyflogi trwy asiantaeth sydd wedi penderfynu peidio â'u furlough ond eu gadael ar Gredyd Cynhwysol. Mae hyn yn gwbl annerbyniol, ond nid ydynt yn cael eu cyflogi gan y Cyngor er eu bod yn gweithio yn y Theatrau yn achlysurol. Staff technegol ydyn nhw, nid perfformwyr. Cysylltwyd â Ranstaad ond mater iddyn nhw wrth gwrs yw hwn ac nid y Cyngor Sir. Mae adolygiad o Theatrau yn digwydd ar hyn o bryd a gofynnwyd i Rob James dynnu ei gynnig yn ôl nes bod canlyniad yr adolygiad wedi'i gyhoeddi a'i adnabod. Yn anffodus, bu'n rhaid gwrthod dau o'r pedwar pwynt yn y cynnig.

Diweddariad ar y cartrefi canlynol: -

- a) **15 Person Cae:** Mae contractwyr yn dod â'r gweithwyr allan o furlough. Yn disgwyl cyfarfod safle i edrych ar waith a wnaed hyd yn hyn ac adolygu'r dyddiad cwblhau ar ôl i'r gwaith ddechrau.
- b) **18 Person Cae:** Dychwelwyd yn ddiweddar i berchnogaeth y Cyngor a gobeithio y bydd wedi'i gwblhau erbyn canol mis Gorffennaf.
- c) **7 Gradd Derwen:** Gobeithio cwblhau erbyn canol Mis Awst.
- d) **4 Cwm Catti a 2 Hafan Deg:** Mae'r contractwr bellach wedi derbyn y cytundeb i gyflawni'r gwaith. Ar hyn o bryd maent yn y cam cyfnewid gwybodaeth cyn-adeiladu, ond maent wedi rhoi dyddiad cychwyn dros dro 27/07/2020 inni. Fodd bynnag, ni fydd y 2 gartref hyn ar gael i'w gosod tan ddiwedd y flwyddyn galendr. Mae hyn oherwydd pandemig Covid-19. Amcangyfrifir y bydd gwaith ar y safle yn cymryd oddeutu 35% yn hirach i'w gwblhau, oherwydd materion cyflenwi a gorfod gweithio o dan ganllawiau pellhau cymdeithasol. Os bydd cadwyni cyflenwi yn gwella neu os bydd cyfyngiad gweithio yn cael ei leddfu yna mae'n bosibl y bydd y gwagleoedd hyn yn cael eu cwblhau yn gyflymach.

Mynegodd y Cynghorydd M Rees ei phryder bod yr cartrefi wedi bod yn wag ers dros 12 mis ond roedd yn deall bod y Cynghorwyr Cymunedol a'r Cynghorydd Sir A Davies wedi bod yn gweithio'n ddiflino i ddatrys y mater.

Gwaith Ffordd: Gofynnodd y Cynghorydd Sir A Davies am ddiweddariad ar ail-wynebu a oedd i fod i gael ei wneud yn yr ardal leol. Mae ateb ar fin digwydd. Mae tyllau pot wedi'u hatgyweirio ond mae'n well rhoi wyneb newydd. Derbyniwyd cwyn ar 08/07/2020 ynghylch y ffordd ym Mynyddcerrig ac fe'i trosglwyddwyd i'r Adran Briffyrdd.

Ash Die Back: Gofynnwyd am eglurhad ar goed sydd angen eu marcio ond nad ystyrir eu bod yn anniogel. Fodd bynnag, os yw'n ofynnol i'r Cyngor dorri'r coed i lawr, yna bydd/gellir codi tâl ar y tiffeddiannwr am y gwaith. Mae'r holl berchnogion tir a nodwyd wedi derbyn hysbysiad bod ganddyn nhw goed anniogel ar eu tir a'u cyfrifoldeb nhw yw delio â'r mater. Nid yw'r adroddiad wedi'i gwblhau eto a bydd arolwg pellach wedi'i gwblhau o fewn yr wythnosau nesaf i nodi unrhyw goed eraill ymhellach.

81/2020-2021 Adroddiad y Cadeirydd.

Croesawodd y Cadeirydd bawb i'r cyfarfod ac adroddodd fod Eglwys Llanddarog ar agor ar gyfer gweddi breifat. Atgoffodd hi hefyd yr holl aelodau i ddychwelyd y ffurflen "Lwfans Aelodau" i'r Clerc cyn gynted â phosib. **Penderfynwyd** diolch i'r Cadeirydd am ei hadroddiad.

82/2020-2021 Cadarnhau a llofnodi Cofnodion Cyfarfod y Cyngor 10/06/2020 a 16/06/2020.

Penderfynwyd cadarnhau'r cofnodion ar gyfer 20/06/2020 ac i'r Cadeirydd lofnodi'r cofnodion ar 12/07/2020.

Adroddodd y Cynghorydd S Herridge bod camgymeriad yng nghofnodion yr is-bwyllgor ar gyfer 16/06/2020. **Cofnod 73/2020-2021** Roedd y Cynghorydd S Herridge i fynd at denant Garej Porthyrhyd yn lle'r Cynghorydd J Williams. **Penderfynwyd** i'r Clerc gywiro'r cofnodion cyn llofnodi ar 12/07/2020. Roedd hyn oherwydd rheolau pellhau cymdeithasol pandemig Covid-19.

83/2020-2021 Materion yn codi o'r munudau uchod.

Dim.

84/2020-2021 I nodi gohebaeth.

Dim.

85/2020-2021 Cynllunio.

Ni dderbyniwyd unrhyw geisiadau cynllunio cyn cyflwyno'r agenda. Derbyniwyd y cais cynllunio canlynol ar 10/07/2020.

Dim gwrthwynebiadau i'r cais canlynol.

Rhif y Gais	Math o Gais	Lleoliad	Disgrifiad
W/40788	Diwygiadau Ansylweddol	Aweldeg, Porthyrhyd, Carmarthen, SA32 8PP.	Diwygiadau Ansylweddol W/40164.

86/2020-2021 Taliadau.

Ardystiwyd y taliadau isod yng nghyfarfod misol Mis Mehefin a'u cadarnhau yng nghyfarfod misol Mis Gorffennaf.

Dulliau talu	Dyddiad	Cyflenwyr a Manylion	Sum £ yn Cynnwys TAW
Ar-Lein	26/06/2020	WCVA SIN 009450	21.30
Ar-Lein	26/06/2020	J.G Evans – Cyflog a Lwfans Mis Mehefin	328.93
Ar-Lein	26/06/2020	Neuadd Llanddarog Inv - 100	60.00
Ar-Lein	26/06/2020	HMRC PAYE – Period 3	82.20
Ar-Lein	26/06/2020	J.G Evans – Ad-Daliad Morgan & Morgan	105.60

Awgrymodd y Cynghorydd J Williams na ddylid argraffu gwerth yr anfonebau a dderbynnir gan y Cyngor ar yr agenda ond eu hanfon yn electronig at bob aelod cyn y cyfarfod misol. Ar ôl trafodaeth gan aelodau'r Cyngor, penderfynwyd newid fformat yr agenda er gwaethaf awgrym yr archwilydd mewnol. **Penderfynwyd** i'r Clerc newid y fformat.

87/2020-2021 Derbynebau.

Dim.

88/2020-2021 Ystyriwch gyllid posibl ar gyfer Eisteddfod 2021.

Adroddwyd y byddai'r Eisteddfod yn symud ymlaen yn 2022 flwyddyn ar ôl ei gynllunio oherwydd pandemig Covid-19. Penderfynodd yr aelodau roi £250.00 yn y flwyddyn 2020-2021 a £250.00 ym mlwyddyn 2021-2022. **Penderfynwyd** nodi.

89/2020-2021 Ystyried gohebiaeth a gafwyd gan y canlynol.

- a) **Darparu seddi yng Nghysgodfa Llanddarog** - Oherwydd y pandemig Covid-19 dim ond yn ddiweddar y mae cyflenwyr wedi dychwelyd i'r gwaith a mae gobaith derbyn dyfynbrisiau ar y seddi yn fuan. **Penderfynwyd** i'r clercc ymholi ar cyflenwyr.
- b) **Cyflwr yr hysbysfyrdau yn Llanddarog a Porthyrhyd** – Roedd y Clerc wedi derbyn un dyfynbris ond yn dal i aros i eraill gael eu cymharu. Bydd anfen i aelodau'r Cyngor drafod deunydd a dyluniad y strwythur cyn bwrw ymlaen. **Penderfynwyd** i'r Clerc fynd ar ol y cydlenwyr.
- c) **Cynnal a chadw diffibrilwyr yn Llanddarog a Porthyrhyd** – Roedd y Clerc wedi derbyn gohebiaeth gan aelod o'r gymuned ac roedd y Cynghorydd R Jones wedi derbyn galwad ffon gan yr un aelod yn gofyn i'r Cyngor Cymuned gymryd cyfrifoldebau cynnal a Chadw'r diffibriliwr yn Llanddarog. Cynigwyd gan y Cynghorydd R Jones ac eiliwyd gan y Cynghorydd J Williams i gysylltu ag ysgrifennydd Merched Y Wawr yn Llanddarog i gadarnhau'r cais yn ysgrifenedig i sicrhau eglurder ar y mater hwn. **Penderfynwyd** i'r Clerc wneud cysylltiad.

- d) **Adolygiad o adroddiad cynnal asedau** - Ar ôl adolygiad o'r adroddiad a gynhaliwyd gan y contractwr, penderfynwyd cael dadansoddiad o'r gost atgyweirio ar gyfer pob eitem unigol a oedd angen sylw i alluogi penderfyniad ynghylch ymarferoldeb atgyweirio neu amnewid gyda deunyddiau/eitemau wedi'u hailgylchu. **Penderfynwyd** i'r Clerc gysylltu â'r contractwr.
- e) **Corff Llywodraethol Ysgol Llanddarog** - Roedd y Cynghorydd M Rees wedi derbyn cadarnhad gan Mr Terry Jones, mewn cytundeb â'r Brifathrawes a'r Cyngor Cymuned, y byddai'n aros fel cynrychiolydd Cyngor Cymuned Llanddarog o fewn Corff Llywodraethol Ysgol Llanddarog am y flwyddyn i ddod, ond y byddai'n ildio hynny ar ddiwedd Mis Mai 2021. Gofynnodd y Clerc i ddarllen E-bost a dderbyniwyd gan y Cyng H Jones ar 07/07/2020 ynghylch y mater hwn "O ran swydd wag bosibl i Aelod o'r Cyngor Cymuned ar Fwrdd Llywodraethwyr Ysgol Llanddarog, pe bai yna bod yn swydd wag yn fuan neu yn y dyfodol, byddai gen i ddiddordeb yn y rôl. Mae gen i brofiad o wasanaethu ar gorff llywodraethu ysgol ar ôl gwasanaethu ar gorff llywodraethu ysgol CP Llanarthne cyn iddo gau. Ar ben hynny, rwy'n teimlo bod gen i ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o lawer o faterion sy'n berthnasol i lywodraethu ysgolion gan fy mod i'n darparu dehongliad ar yr un pryd mewn nifer o gyrff llywodraethu ysgolion (uwchradd a chynradd), ac mae llawer o'm gwaith cyfieithu ar y pryd dros y blynyddoedd diwethaf wedi bod ar gyfer y yr Awdurdod Addysg lleol, ERW (y consortiwm cymorth addysg) a'r Athrofa yn UWTSD - cangen hyfforddi athrawon y brifysgol. Yn flaenorol, rwyf wedi darparu cyfieithu mewn digwyddiadau hyfforddi llywodraethwyr a byddwn yn naturiol yn hapus i ymgymryd ag unrhyw hyfforddiant sy'n berthnasol i'r rôl. Cynigiwyd gan y Cyng J Williams a'i eilio gan y Cynghorydd S Herridge i dderbyn y cynnig o gynrychiolaeth gan y Cyng H Jones. **Penderfynwyd** nodi.

90/2020-2021 Cadarnhau'r adroddiad Archwilio Allanol a baratowyd ar gyfer 2019-2020.

Roedd y Clerc wedi derbyn rhybudd o gyfarwyddyd ynghylch yr Archwiliad Allanol sydd ar ddod. Roedd y Clerc wedi cwblhau'r adroddiad ac wedi derbyn eglurhad gan y Cyng. R Jones cyn cyflwyno i aelodau'r Cyngor i'w gadarnhau. Cyflwynwyd y dogfennau yn electronig er mwyn i'r holl aelodau allu gweld a chodi unrhyw bryderon. Cynigiwyd gan y Cynghorydd J Williams ac eiliwyd gan y Cynghorydd S Herridge i dderbyn y dogfennau a baratowyd gan y Clerc. **Penderfynwyd** i'r Clerc gael y dogfennau wedi'u llofnodi gan y Cadeirydd a'r archwilydd mewnol ar 12/07/2020 cyn danfon y dogfennau at yr archwilydd allanol. Diolchodd y Clerc i'r Cynghorydd R Jones am ei holl gymorth ynglŷn â'r mater hwn

91/2020-2021 Fforwm er mwyn i'r Aelodau godi adroddiadau / cwestiynau trwy'r Cadeirydd.

Adroddodd y Cynghorydd R Jones y byddai'r arwyddion diawdurdod y tu allan i'r White Hart yn Llanddarog i gael eu symud yr wythnos yn dechrau 12/07/2020.

Cododd y Cyngorydd E Davies bryder ynghylch coed yn hongian dros brif ffordd y B4310 o Llanddarog i Porthyrhyd. Penderfynwyd ymchwilio i'r mater a chysylltu â pherchennog yr eiddo i ddatrys y mater.

*Adroddodd y Cyngorydd R Newell, oherwydd bod cwlferd wedi'i rwystro ar gyrion Mynyddcerrig, y gallai fod perygl posibl i gerbydau sy'n teithio ar y gerbyttfordd. **Penderfynwyd** i'r Cyngorydd y Sir A Davies i adrodd i'r adran berthnasol.*

92/2020-2021 Mewn camera 20.55.

Gadawodd y rhai nad oeddent yn aelodau o'r Cyngor Cymuned na'r Clerc y cyfarfod - i beidio â dychwelyd. Mae'r gwaharddiad oherwydd bod materion personél / staffio yn cael eu trafod.

93/2020-2021 Rhediad taliad staff Gorffennaf 2020.

Edrychodd pob aelod ar adroddiad ysgrifenedig yn ystod y cyfarfod ar-lein. **Penderfynwyd** derbyn yr adroddiad a chadarnhau talu'r symiau fel y'u cyflwynwyd.

94/2020-2021 Adolygiad parhaus o sefyllfa cofrestru awtomatig.

Anfonwyd llythyr o Gronfa Bensiwn Dyfed at aelodau'r Cyngor ar 10/06/2020 gan gyfeirio at gynllun NEST. Cafodd ei drafod a'i benderfynu gan yr aelodau i'r Clerc ofyn am wybodaeth a dadansoddiad ariannol o'r cynllun NEST cyn cyfarfod mis Medi.

95/2020-2021 Daeth y cyfarfod I ben am 21.07.

Cadeirydd

Dyddiad
